

ಅಪೂರ್ವ ರಂಗನಾಯಕಿ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ

‘1993 ರ ಸಂದರ್ಭ. ಆ ವರ್ಷ ಸುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳಿಗೂ ಬರ. ಪಾತ್ರ ಮಾಡಲು ಯಾರೂ ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇತ್ತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಡು ಬಡತನ. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲೇ ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಕುಟುಂಬ ಸರಿದೂಗಬೇಕು. ಒಪ್ಪೊತ್ತಿನ ಊಟದಲ್ಲಿ ದಿನ ದೂಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ನಾನು ತುಂಬು ಗರ್ಭಿಣಿ. ರಾತ್ರಿ ನನಗೆ ವಿಪರೀತ ಹಸಿವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕುಡಿದರೆ ಹಸಿವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರೋ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮ, ಹೆರಿಗೆ ಸಂದರ್ಭ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚರ್ಮ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿತು - ತಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಹಳೆಯ ದಿನಗಳಿಗೆ ಹೊರಳಿದರು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಹಿರಿಯ ನಟ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಎಳ್ಳಾರ್ತಿ.

ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಅವರ ಸ್ವಂತ ಊರು ಕರ್ನಾಟ ಜಿಲ್ಲೆ ಆಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಳ್ಳಾರ್ತಿ. ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಬಸಮ್ಮ ದಂಪತಿಯ ಮಗಳು.

ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು.

ಅದೇ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಲ ಕಲಾವಿದೆಯಾಗಿ ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಮಾಡಲು ಮುಖಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಅವರಿಗೆ ಎದುರಾಯಿತು. ಅಪ್ಪನ ಜೊತೆಗೆ ಆಂಧ್ರ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದೇ ತಿರುಗಾಟ. ಶಾಲೆಯ ಮುಖವನ್ನೂ ಕಾಣದ ಈ ನಟಿ ರಂಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತದ್ದೇ ಹೆಚ್ಚು.

‘ಗೌರಿ ಗೆದ್ದಳು’, ‘ಆಶಾ ಲತಾ’, ‘ಕರ್ತವ್ಯದ ಕಾಣಿಕೆ’, ‘ಅಣ್ಣತಂಗಿ’, ‘ಗೌಡ್ರು ಗದ್ದ’, ‘ರಕ್ತ ರಾತ್ರಿ’ ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿ, ಖಳನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಇದುವರೆಗೆ ಅಭಿನಯಿಸಿದ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. 80-90ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಬೇಡಿಕೆಯ ನಟಿಯಾಗಿದ್ದ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಅವರ ಹಾಡು, ನೃತ್ಯ, ಭಾವಪೂರ್ಣ ಅಭಿನಯ ಕಲಾರಸಿಕರನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕುವಂತಿತ್ತು.

ಮನ್ಸೂರ್ ಸುಭದ್ರಮ್ಮ, ವೀಣಾ ಆದೋನಿ

ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 80-90ರ ದಶಕದಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯಂತ ಬೇಡಿಕೆಯ ನಟಿ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ. ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿನ ಅವರ ವೈಭವ ಹಾಗೂ ಇಳಿಮುಖದ ಕಥನವೇ ಒಂದು ಜೀವಂತ ರಂಗಕೃತಿ.

■ ದಸ್ತಗೀರಸಾಬ್ ದಿನ್ನಿ

ಅವರ ನಂತರ ಬಯಲಾಟ ಕಲೆಗೆ ಜೀವ ತುಂಬಿದ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಅವರು ದ್ರೌಪದಿ, ಕುಂತಿ, ಮಂಡೋದರಿಯಾಗಿ ಮನೋಜ್ಞ ಅಭಿನಯ ತೋರಿದವರು. ಬಳ್ಳಾರಿ, ಸಿರುಗುಪ್ಪ, ಮೋಕಾ, ವಣೇನೂರು, ಬಸರಕೋಡು ಅಲ್ಲದೇ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲೂ ‘ರೇಣುಕಾ ಎಲ್ಲಮ್ಮ’ ನಾಟಕವೊಂದೇ 2 ಸಾವಿರ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಬಯಲಾಟ, ಅನ್ನದ ಜತೆಗೆ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾಲ ಸರಿದಂತೆ ಚಿತ್ರಣ ಬದಲಾಯಿತು.

‘ಪತಿಯ ಜೊತೆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ರಾಯಚೂರಿನ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿಳಿದು ಊಟ ಮಾಡಿದವು. ಬಸ್ ಹುಡುಕಲು ಹೋದ ಪತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಗೋಡೆಗೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದ ನಾಟಕದ ಕರಪತ್ರವೊಂದು ಆಫಾತಕ್ಕೇಡುಮಾಡಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಭಾವಚಿತ್ರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಲಗ್ನವಾದ ಮೇಲೆ ನಾಟಕ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಯಾರ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಹಣ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಊರಿಗೆ ವಾಪಸು ಬರಲೂ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನೆರವಿಗೆ ಧಾವಿಸಿದ್ದು ನನ್ನ ಅಭಿಮಾನಿ. ಆತ ಕೊಟ್ಟ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಒತ್ತಿಕೊಂಡು ಊರು ತಲುಪಿದವು...’ ಎನ್ನುತ್ತ ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲಾವಿದರ ಬದುಕಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಮಗ್ಗುಲನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟರು.

ಪತಿ ರಾಜೇಂದ್ರಕುಮಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಮಡದಿಯ ಕಲಾರಾಧನೆ, ಸಾಧನೆಯ ಬಗೆಗೆ ತುಂಬು ಅಭಿಮಾನ. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಮಗ ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಾಯಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವ.

ಮೂರೂವರೆ ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ಹೊಸತನ, ಶ್ರದ್ಧೆ, ಅರ್ಪಣಾ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿದ್ದ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಅವರನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಗೌರವಿಸಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾಗಲಿ, ಮಾಸಾಶನವಾಗಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಹದಗೆಟ್ಟು ಸಾವಿನ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಲೆಯನ್ನೇ ಉಸಿರಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿರುವ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಅವರ ರಂಗಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಗುರ್ತಿಸದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಜಡ್ಡುಗಟ್ಟಿದೆಯೇ?

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in